

Türkiye küresel un ticaretinde rekorlara doymuyor İhracat 1 milyar dolar eşiğine dayandı

Erhan Özmen

Yönetim Kurulu Başkanı
Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu (TUSAF)

Cumhuriyetin ilk yıllarında yani 1925 yılında milli ekonomide %40 düzeylerinde olan tarım sektörünün GSMH içindeki payı, sabit fiyatlarla 1980 yılında %25, 1990 yılında %16 ve 2012 yılında ise %9 düzeyine gelerek Dünya normlarına yaklaşmıştır. 2002-2012 yılları ele alındığında; tarım sektörü küresel krizlere ve şiddetli kuraklıklara rağmen son 10 yılın sekizinde büyüyerek, son 50 yılın en istikrarlı dönemine ulaşmıştır. Tarım ekonominin ve Türkiye'nin itici gücü olmuştur. Diğer bir deyişle "Tarım büyümüş, Türkiye büyümüştür."

Uygulamaya konulan yeni projeler ve politikalarla Türkiye, 186 ülkeye 1.536 çeşit tarımsal ürün ihraç eden bir ülke konumuna ulaşmış, 35 bin adet işletmesi, milyonlarca çalışanı, 62 milyar dolara ulaşan tarımsal GSYH ile dünyada 7'nci sıraya, Avrupa'da 1'inci sıraya yükselmiştir. Türkiye; dünya gıda ihracatında 2002 yılında 3.5 milyar dolar olan payını 5 kat artırarak 2013 yılında yaklaşık 15 milyar dolar ile 15. sırada bulunurken, 2023 yılında da 40 milyar dolar ile 10. sıraya yükselmeyi hedeflemektedir.

Türkiye, bundan 10 yıl öncesinde sadece 780 bin ton buğday unu ihracat ettiği yıllardan, 2 milyon ton ortalama ile yoluna başarı ile devam eden, un ihracatında önde gelen sayılı ülkeler

arasından sıyrılarak zirveye oturma mücadelesinde galip gelen bir ülke oldu. Hazırladığımız buğday raporlarımız ile sektörü, dünya ve Türkiye piyasaları hakkında bilgilendiriyor, hammadde alım ticaretinin doğru yürütülmesine olanak sağlıyoruz. En son kasım ayında yayınladığımız buğday raporunda, dünya buğday üretiminin yaklaşık 50 milyon ton artışla 705 milyon ton seviyelerine ulaştığı belirtilerek, Türkiye'nin bu artışa geçen yıla göre üretimini yaklaşık 2.5 milyon ton artırarak destek verdiği ifade edilmiştir. Farklı kaynakların bu artış ile ilgili görüşleri de raporlarımızda incelenmiştir.

2,095 MİLYON TON KARŞILIĞINDA 950 MİLYON DOLAR İHRACAT

Un ihracatında önde gelen bir ülke olarak dünya un ticareti piyasalarından uzak olmamız şüphesiz beklenemez. Yayınladığımız dünya un ticareti raporlarımız, dünya un piyasaları genelinde yaşanan gümrük vergi politikaları, çeşitli hükümet politikaları, stok ve üretim miktarları üzerine son gelişmeleri inceleyerek güncel durum hakkında bir tablo oluşturmaktadır. Türkiye un ihracat raporlarımızda ise dönemsel veya yıllık un ihracat verilerini ülke bazlı inceleyerek sektöre en güncel verileri ve istatistikleri ulaştırmayı hedeflemekteyiz. TÜİK ve Geçici İhracatçı Birlikleri verilerine göre, 2013 yılını 950 milyon dolar ve 2,095 milyon ton olarak tarihi bir rekorla kapatacağımızı tahmin etmekteyiz. Bu değer ile Türkiye, 5 yıl önce 425 milyon dolar seviyelerinde olan un ihracatını ikiye katlayarak başarısını her yıl biraz daha artırıyor. Yeni rekor rakamlar doğrultusunda, Bakanımız Sayın Mehdi Eker'e verdiğimiz

sözü 50 milyon dolarlık eksikle tutturmuş bulunmaktayız. En yakın rakibimiz olan Kazakistan'ı ise her yıl değer bazında geçiyoruz. Coğrafi özelliğini fırsata çeviren Türkiye 100'ü aşkın ülkeye ihracat yapmakta ve ihracat pazarı Afrika'dan Asya'ya kadar geniş coğrafyalara yayılmakta, dolayısıyla ihracat yelpazesi çok geniş ve renkli bir yapıya sahip olmaktadır.

SON 3 YILDA AFRİKA PAZARINDA AKTİFİZ

Bu artıştaki en büyük pay kuşkusuz yeni pazarlara yönelme eğilimi ile Afrika pazarına girmemiz oldu. Yeni pazarların bulunması için pazar raporları hazırlayarak, yeni ülke ve bölgelerde un ticaretini teşvik etmekteyiz. 2010 yılında yaptığımız pazar araştırması raporunda sanayicilerimizi Afrika pazarlarına yönlendirmiş; Angola, Kongo, Madagaskar ve Zimbabve gibi payımızın olmadığı fakat Türkiye'nin pazar rekabetinde galip geleceğini düşündüğümüz ülkeleri paylaşmıştık. Nitekim sanayicilerimiz bu önerilerimizi dikkate almış ve raporda bahsedilen bu ülkeler son 3 yıldır ihracat yaptığımız ülkeler arasında üst sıralarda yer almaktadır. Şu anda çalışmalarını tamamlamak üzere olduğumuz pazar araştırması raporumuzun sonuçlarını da çok yakın bir zamanda siz değerli sektör paydaşlarımızla paylaşmaktan mutluluk duyacağımızı belirtiriz.

Öyle ki; zirvede kalmanın zirveye çıkmaktan daha zor olduğu bilinciyle sektörümüzü bir adım daha nasıl ileri götürürüz düşüncesini her an kendimize soruyor, gerek paydaşlarımızla toplantılarda sık sık bir araya gelerek gerekse kamu-sektör bağımlı daha da güçlendirmek adına bakanlıklarla toplantılarda fikir alışverişini sağlayarak çalışmalarımızı aralıksız sürdürüyoruz.

